

Europeiska
kommissionen

Utveckla kompetens för arbetsmarknaden

Slutsatserna från Riga Europeiskt samarbete inom yrkesutbildning 2015–2020

Människor behöver kompetens av hög kvalitet för att kunna spela en aktiv roll på dagens och morgondagens europeiska arbetsmarknad. En moderniserad yrkesutbildning ger dem möjlighet att utveckla rätt kompetens livet igenom med hjälp av flexibla utbildningsvägar.

I en snabbt växlande global ekonomi är det vår förmåga att främja kompetens och använda den på rätt sätt som i stor utsträckning kommer att avgöra våra möjligheter att främja innovation och tillväxt och upprätthålla vår sociala modell. Europa behöver utrusta medborgarna med rätt kompetens för att de ska kunna spela en aktiv roll på arbetsmarknaden och i samhället. Den nya kompetensagendan för Europa har förts fram som ett bidrag på EU-nivå för att leda denna politiska debatt och ge medlemsländerna konkreta områden för åtgärder och samarbete.

När det gäller kompetens för arbetsmarknaden är yrkesutbildning av särskild betydelse. Prognoser i flera medlemsländer visar på framtida brist på yrkesutbildade personer. Trots det är grundläggande yrkesutbildning fortfarande ett andrahandsval för alltför många ungdomar och deras föräldrar, och bara en minoritet av arbetstagarna erbjuds möjligheter till fortbildning. Yrkesutbildningen kan bli attraktivare bara om människor litar på dess resultat och om den ger dem som studerar fler möjligheter till arbetslivserfarenhet och praktik utomlands. De som yrkesutbildar sig bör få erkännande för den kompetens de skaffar sig, samtidigt som de som tar yrkesexamen bör ha möjlighet att gå vidare till högre utbildningsnivåer. Detta kräver nära samarbete med näringsliv, högre utbildning och forskning.

Slutsatserna från Riga

5 mål för att förbättra yrkesutbildningen

Under Köpenhamnsprocessen träffades de ansvariga ministrarna för utveckling av yrkesutbildning från alla medlemsländer, EU:s kandidatländer och EES-länderna samt de europeiska arbetsmarknadsparterna (EFS, BusinessEurope, UEAPME, CEEP) och Europeiska kommissionen i Riga den 20 juni 2015. Tillsammans enades de om slutsatserna från Riga, som fastställer "fem mål för yrkesutbildningen på medellång sikt". Dessa nyckelmål utgör grunden för agendan för modernisering av yrkesutbildning under perioden 2015–2020.

1

Främja alla former av arbetsplatsbaserat lärande, med särskilt fokus på lärlingssystem, genom att engagera arbetsmarknadens parter, företag, olika yrkeskammare och yrkesutbildningsinstitutioner samt genom att stimulera innovation och företagande.

Arbetsplatsbaserat lärande har visat sig vara väldigt effektivt när det gäller att utveckla kompetens som är relevant för arbetsmarknaden, däribland mjuka färdigheter och kompetenser som kan användas i många olika arbetsmiljöer. Trots detta deltar endast 25 % av deltagarna på grundläggande yrkesutbildningar i arbetsplatsbaserade program. Det är tydligt att det finns behov av fler lärlingssystem och arbetsplatsbaserat lärande av god kvalitet. Detta kräver samarbete mellan

Den europeiska alliansen för lärlingsutbildning sammanför offentliga och privata intressenter för att förbättra kvaliteten, utbudet och bilden av lärlingsutbildningar i Europa. <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1147&langId=sv>

Den europeiska pakten för ungdomsfrågor stöttar unga människors anställbarhet genom partnerskap mellan relevanta offentliga och privata intressenter. <http://www.csreurope.org/pactforyouth>

utbildningsinstitutioner och företag och organisationer på arbetsmarknaden. Sådana samarbeten främjas av den europeiska alliansen för lärlingsutbildning och den europeiska pakten för ungdomsfrågor.

2

Ytterligare utveckla mekanismer för kvalitetskontroll inom yrkesutbildningar i linje med Eqavet-rekommendationerna och inom ramarna för kvalitetssäkringssystem etablera regelbundna informations- och återkopplingstillfällen inom grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktad fortbildning baserat på läranderesultat.

I alla länder och sektorer behöver arbetsgivare kunna lita på att deras anställda verkligen har den kompetens som anges i deras kvalifikationer. Kvaliteten måste därför kontrolleras inom alla delar av yrkesutbildningen (utformning, undervisning, bedömning, validering och certifiering) för att säkerställa att resultaten är goda inom

4

Ytterligare stärka nyckelkompetenser inom yrkesutbildningarnas kursplaner och erbjuda effektivare möjligheter att förvärva eller utveckla dessa kompetenser genom grundläggande yrkesutbildning eller yrkesinriktad fortbildning.

I slutet av den obligatoriska utbildningen bör alla ha erhållit grundläggande färdigheter som stämmer överens med de åtta nyckelkompetenserna för livslångt lärande. Dessa utgör grunden för all ytterligare utbildning och för ett aktivt liv i dagens samhälle och på dagens arbetsmarknad. Grundläggande yrkesutbildningar behöver säkerställa att alla som genomgår utbildningen, förutom den specifika yrkeskunskapen, också utvecklar alla nyckelkompetenser, inklusive digitala färdigheter och entreprenörs- och innovationsorienterad kompetens. Dessa är alla nödvändiga och användbara för människors karriärer. För att hjälpa till med denna fråga pågår en översyn av det europeiska ramverket av nyckelkompetenser inom ramen för den nya kompetensagendan för Europa.

Som en del av kompetensagendan har kommissionen lagt fram en kompetensgaranti som ska ge lågutbildade vuxna, inklusive nyanlända invandrare, möjligheten att höja sina grundläggande färdigheter (läskunnighet, räknefärdighet och digitala färdigheter) och eventuellt alla nyckelkompetenser.
<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1224&langId=en>

både grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktad fortbildning. Eqavet-verktyget utvecklas för att ge bättre stöd till kvaliteten på arbetsplatsbaserat lärande och yrkesinriktad fortbildning, samt för att spåra yrkesutbildningarnas resultat på arbetsmarknaden.

Eqavet är ett nätverk för europeiskt samarbete i utvecklingen av kvalitetssäkring av yrkesutbildning med hjälp av den europeiska referensramen.
www.eqavet.eu

3

Göra yrkesutbildningar och kvalificeringar tillgängligare genom flexiblare och genomträngligare system, särskilt effektiva och integrerade vägledningstjänster samt validering av icke-formellt och informellt lärande.

Man har idag möjlighet att utveckla sin kompetens på många olika sätt, från utbildning på yrkeutbildningsinstitutioner till internetkurser, arbete, volontärarbete och andra livserfarenheter. För att man

ska kunna utnyttja dessa möjligheter på bästa möjliga sätt måste rätt förutsättningar finnas på plats: kompetens, hur man än har skaffat sig den, bör bedömas, valideras och räknas in i en examen. Implementering av rekommendationen om validering av icke-formellt och informellt lärande samt en översyn av den europeiska referensramen för kvalifikationer, Europass-tjänsten och Ecvet-instrumentet kan stödja öppna och flexibla utbildningsvägar.

I den europeiska referensramen för kvalifikationer (EQF) definieras åtta nivåer av läranderesultat, så att kvalifikationer från olika länder och sektorer lättare kan jämföras och förstås.

Europass-portalen utvecklas, som en del av kompetensagendan, för att omfatta alla onlinetjänster som rör kompetens och kvalifikationer.

Ecvet är ett europeiskt ramverk för meritöverföring för yrkesutbildningar som stödjer flexibla utbildningsvägar.
www.ecvet-secretariat.eu

I rekommendationen om validering av icke-formellt och informellt lärande krävs nationella system som gör att personer kan söka validering av kompetens som erhållits utanför institutionell utbildning.

5

Introducera systematiska strategier och möjligheter för inledande och fortsatt professionell utveckling för lärare vid yrkesutbildningar, både i skolor och på arbetsplatser.

Kvaliteten på lärare, utbildare och handledare är fortfarande en avgörande faktor när det gäller att fastställa hur mycket och hur väl personer utvecklar sin kompetens genom utbildning. God undervisning är en väsentlig del i den blandning som leder till goda resultat. Lärare spelar också en stor roll när det gäller att inspirera och leda sina elever och att uppmuntra dem att sträva mot kvalifikationer på en högre nivå och utvidga sin kompetens.

Utbyte av god praxis och ömsesidigt lärande är effektiva metoder för att stötta medlemsländerna i arbetet med att höja kvaliteten på yrkeslärare, särskilt när det gäller att stärka arbetsplatsbaserat lärande och lärlingsystem.

ÖVERVAKNING AV FRAMSTEGEN

Övervakningen av framstegen mot de fem målen på medellång sikt kommer att göras med stöd från Cedefop, det europeiska centret för utveckling av yrkesutbildning som analyserar europeisk och nationell utveckling inom yrkesutbildning, samt ETF, Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen, som stöttar utvecklingen av humankapital i övergångsländer.

Läs mer

Yrkesutbildning (Europeiska kommissionen):
http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/index_sv.htm

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1146&langId=en>
 Europeiskt centrum för utveckling av yrkesutbildning:

<http://www.cedefop.europa.eu/sv>

Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen:

<http://www.etf.europa.eu/web.nsf/pages/ETF-SV>

